

Mare de Déu de les Neus

**que es venera a Sabadell en la capelleta
del carrer del seu nom**

*Goigs en lloança de la Mare
de Déu de les Neus venerada en la seva
capelleta del carrer del seu nom a Sabadell*

Formata

Des ra. valls de Sa. ba. doll seu Pa.

Rescobla

tro. ma molt a. ma. da Ver. ga San. ta de les

Neus si. queu la mes. troat. vo. ca. da.

Colles

Es un sim. bol de pu. re. sa la blan. cor que té la.

meu us vo. li. a Déu per Ma. re i Rei.

me del. bel us feu. Sem. pre més to. tes les

A la rescobla

meu us di ran Im. ma. cu. la da

*A l'autora de la Motra
M^{re}. A. Barceló de Caspà
Cassal (signature)
Sabadell, 19 de juliol 1956*

Com a testimoni de la religiositat dels sabadellencs en aquesta centúria, hom podria aportar les imatges de la Mare de Déu que, segons tradició, foren trobades en indrets dels voltants de la vila —generalment en llocs ensotallats del terme— i després foren objecte de devoció popular.

Una d'aquestes imatges és la Mare de Déu de les Neus, descoberta a principis de segle en el reguerot d'En Salt i que els sabadellencs instal·laren a la capelleta d'un dels portals de la vila, que més tard fou conegut per portal de Mare de Déu d'Europa.

Ací veiem aquesta imatge tal com era abans de la darrera restauració de què ha estat objecte.

Miquel Carreras i Costajussà
Elements d'Història de Sabadell

Pàgina, 367 - Segle XVII

GOIGS DEDICATS A LA MARE DE DÉU DE LES NEUS

Lletra: Maria-Antònia Barceló, de Busqué.

Música: Mn. Camil Geis, prevere.

Dels Ravals de Sabadell
sou Patrona molt amada
Verge Santa de les Neus
sigueu la nostra advocada

Es un símbol de puresa
la blancor que té la neu.
Us volia Déu per Mare
i Reina dels cels us féu.
Sempre més totes les veus
us diran Immaculada.
Verge Santa...

En temps del Papa Liberi
vivía un noble romà,
no tenint fills, a la Verge
l'herència vol deixar.
Amb fervor, demana ell
com calia ésser donada.
Verge Santa...

El cinc d'Agost, als esposos
i al Papa per separat
es va aparèixer Maria
amb una gran majestat,
indicant l'indret, on és
sa capella edificada.
Verge Santa...

Liberi, els nobles i el poble,
en processó van anar
al mont Esquilí, on Maria
amb la neu va demostrar
com volia que s'alcés
la Basílica inspirada.
Verge Santa...

Sabadell, fa temps s'honora
de tenir-vos al Raval.
Des d'allí, ens guardeu, Senyora
amorosa, de tot mal.
Llantió que és sempre encès
diu bé com sou estimada.
Verge Santa...

L'any trenta-tres, vostra Imatge
uns incrèduls sense fre
emportats d'ira salvatge
us llençaren del carrer.
Mes, besant els vostres peus,
pels veïns sou restaurada.
Verge Santa...

La dona, en el part invoca
la vostra protecció.
No abandoneu mai Senyora,
ho diu «la tradició»,
tota filla que amb gran fe
us crida: Mare estimada!
Verge Santa...

Sobre tota criatura,
us és dada potestat
dels del Cel, oh, Verge Pura,
que el maligne heu aixafat
dolça pau al món doneu,
Reina i Mare venerada.

Dels Ravals de Sabadell
sou Patrona molt amada
Verge Santa de les Neus
sigueu la nostra advocada.

Mare de Déu de les Neus, pregueu per nosaltres

PREGUEM

Concediu, us preguem, Senyor a nosaltres, servents vostres, de fruïr perpètua salut en l'ànima i el cos, i, per la gloriosa intercessió de la benaurada Verge Maria, d'ésser, ara, alliberats de tristesa i gaudir després, l'alegria eterna. Pel Crist, Senyor nostre. Amén.

RETALL D'HISTÒRIA

El Raval de Dins, que és el més vell, no figura encara en el plànol de la vila en el segle XVIè fet pel Dr. Antoni Bosch i Cardellach. Més tard es formà una filera de cases a la part del darrera i aleshores tinguerem dos carrers: El Raval de Dins i el de Fora. Aquest, un cop format del tot, partint del camí de Caldes o sia de l'actual carrer de la Salut amunt, arribava a Can Muixí i d'allà topava, formant angle recte, a Can Viladot, que segons Miquel Carreras, abans se'n havia dit de «el Mas Oller», això és a la carretera de Manresa, actual Via Massagué, on havia estat traslladat l'antic portal de Manresa.

Diu en Bosch i Cardellach en «Memorias del Sabadell Antiguo», mes de març de 1562, que traduïm: «Es diu que trobant-se de visita un Senyor Bisbe i adonant-se que en una capella que hi havia sobre dit portal s'hi venerava una imatge de la Mare de Déu, la qual, li digueren, que no tenia nom ni advocació determinada, li va posar el nom de Mare de Déu d'Europa. La seva festa es celebra el dia de la Mare de Déu de les Neus», 5 d'agost. Des de llavors el Portal de Manresa, la història el denominarà, indistintament, Portal de Manresa o Portal d'Europa.

En Miquel Carreras i Costajussà, en «Elements d'Història de Sabadell» diu, referint-se a les imatges trobades a Sabadell: «Una d'aquestes imatges és la Mare de Déu de les Neus descoberta a principis de segle —referint-se al XVII— en el reguerot d'en Salt i que els sabadellencs instal·laren a la capelleta d'un dels portals de la Vila, que més tard fou conegut pel portal de la Mare de Déu d'Europa».

La història no diu quan la imatge d'Europa o de les Neus passà a Can Salt, que fou, després, residència interina dels Pares Caputxins. Joan Montllor i Pujal —Revista Alba núm. 30-31 V.II— assenyala com a probable el 1651, per ésser la que tenia millor situació per a presidir els dos braços del carrer i així resultava visible, d'un cap a l'altre, la llàntia encesa. El mateix autor —Revista Alba núm. 6 V.I.— ens diu que el 30 de novembre de 1856, passava a ésser Hospital i Casa de Beneficència, i afegeix: «El fet és que tot seguit d'ésser aquella antiquíssima imatge de la Verge Maria estatjada en la seva fornícula o capelleta a la façana de Cant Salt, despertà una viva devoció en tot el veïnat».

Hem de fer notar que la primitiva imatge romànica, amidava 20 ctms. Ho diu Mossèn Joaquim Guiu, en la Monografia «La Parròquia de la Puríssima Concepció» —Biblioteca Sabadellenca 1930— i afegeix: «Que aquesta imatge sofrí una vexació, com poques puguin sofrir-se'n, atrets els veïns per la conveniència de tancar-la (o vestir-la) la serraren pel mig del cos i així pogueren guanyar el que ells cregueren més esveltesa. La reforma contribuï a fer-la malbé; tant, que fou impossible traslladar-la al temple. Els veïns del Raval es decidiren adquirir-ne, per subscripció popular, una altra de nova per el dia de la festa, i, en Jaume Duran, el mes de juny de 1877, en feia remesa a Mossèn Damià Gumbert. Més tard fou col·locada a l'altar del Natzarè». Mn. Damià Gumbert i Gili, fou rector de la Parròquia del 1893 al 1899. Havia nascut a Sabadell el 1834.

No sabem exactament quan la Imatge retornà a Cant Salt, però d'hauria ésser a finals del segle passat. La nova imatge es considera d'estil art popular, tan del segle XVII com del XVIII i fou víctima dels fets del 1933. Des de llavors la imatge ha tingut altres restauracions, d'acord amb el gust contemporani.

Durant la nostra guerra civil, 1936-1939, la imatge restà amagada. El diumenge dia 3 d'agost de 1941, fou portada a la Parròquia de la Puríssima Concepció on fou beneïda novament.

Enderrocada l'antiga Casa de Can Salt, els seus propietaris, la família Puigdoménech-Salvó, van construir-ne una de nova i el divendres dia 5 d'agost de 1949, la Imatge fou posada a l'actual capelleta amb gran emoció del poble fidel.

Des del 9 d'octubre del 1966, una majòlica de la seva imatge figura en el Camí dels Degotalls, a Montserrat. Es feren d'aquests Goigs una edició en recordança. També consten en l'edició que en 1969, els «Amics dels Goigs» dedicaren a les «Advocacions que figuren en el camí dels Degotalls de Montserrat». (Col. Torrell de Reus.) La família Busqué-Barceló n'ha fet tres edicions.

A finals del segle passat era advocada per les parteres ja que es deia que: «mai no s'havia mort cap dona de part en aquells carrers». Cada any, des de molt antic, els veïns, en el dia de la seva festa, li dediquen una missa en la Parròquia de la Puríssima Concepció, i el vespre, fa alguns anys, es reuneixen davant la fornícula per resar el Rosari.

Aquests goigs foren cantats per primera vegada el dia 5 d'agost del 1954 essent Rector de la Parròquia Mossèn Ramon Daumal i Serra, avui Bisbe Auxiliar de Barcelona.

La Imatge es venera en el mateix lloc on hi havia el Portal d'Europa. El carrer se'n nomenà d'en Viladot i en 1941 es canvià pel de Mare de Déu de les Neus, atenent els fets històrics. Cal fer constar, que l'any passat, l'Ajuntament de Sabadell, confirmà aquest nom a petició dels propis veïns.

En aquests últims anys han contribuït a la restauració de la devoció a la Mare de Déu de les Neus els que foren Rectors de la Parròquia de la Puríssima Concepció, Mn. Josep Alomà i Altissent i Mn. Carles Gili i Pol, que en pau reposen; Mn. Ramon Daumal i Serra, i ara, Mn. Joan Nonell i Renom.

JAUME BUSQUÉ I MARCET
Membre de la Fundació
Bosch i Cardellach

JUSTIFICACIÓ DEL TIRATGE

160 exemplars sobre paper registre numerats de l'1 al 160 - 1.600 exemplars sobre paper "offset".
Han intervingut en la confecció d'aquests Goig els esposos Jaume Busqué i Marcet i Maria Antònia Barceló i Fau, amb motiu dels vint-i-cinc anys complerts d'haver-los cantat per primera vegada.
Impresos en la impremta Gràfiques Icasa, de Sabadell, el 17 de juliol de 1980.
